

Max van der Kamp Scriptieprijs 2013

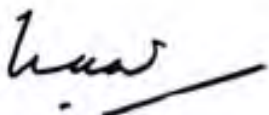
Juryrapport

Inhoud

Voorwoord	5
1 De aanleiding	6
2 De doelstellingen	7
3 De inzendingen	8
4 De beoordeling	9
5 De genomineerden	10
6 De winnaar	17
Bijlage I Curricula vitae van de juryleden	18
Bijlage II Reglement Tweejaarlijkse Max van der Kamp Scriptieprijs	20
Bijlage III Overzicht inzenders Max van der Kamp Scriptieprijs 2013	23

Voorwoord

Hierbij presenteert de jury van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2013 het verslag van zijn bevindingen, de overwegingen en de argumentatie die hebben geleid tot de keuze voor de winnaar.

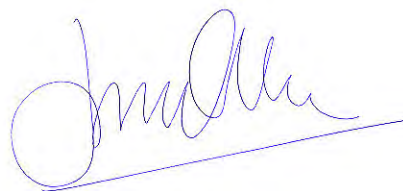
Piet Hagnaars, voorzitter

Thomas De Baets

Karin Hoogeveen

Jeroen Lutters

Edwin van Meerkerk

Utrecht, november 2013

1 De aanleiding

Cultuurnetwerk Nederland heeft in 2008 een scriptieprijs ingesteld en deze vernoemd naar Max van der Kamp (1947 – 2007) vanwege zijn verdiensten op het gebied van cultuureducatieonderzoek. Per 1 januari 2013 zijn de activiteiten van Cultuurnetwerk Nederland, waaronder de Max van der Kamp Scriptieprijs, overgenomen door het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA). Dat zal de prijs in ongewijzigde vorm voortzetten.

Max van der Kamp werd opgeleid als psycholoog en was vanaf 1972 werkzaam bij het Kohnstamm Instituut voor onderwijsresearch in Amsterdam. In 1980 promoveerde hij op een onderzoek naar doelen en leereffecten van de beeldende vakken en muziek onder de titel *Wat neemt de leerling mee van kunstzinnige vorming?* Dit was een belangrijke stimulans voor meer wetenschappelijk onderzoek op dit gebied.

Vanaf 1982 was Max van der Kamp hoogleraar Andragogiek in Groningen maar hij bleef zowel bestuurlijk als onderzoeksmatig actief op het gebied van de kunsteducatie. Zo was hij voorzitter van de adviescommissie beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (bve) van Cultuur en School, bestuurslid van de Groningse 'School voor Handenarbeid' en lid van de visitatiecommissie van conservatoria. Hij deed historisch onderzoek naar kunstonderwijs en centra voor de kunsten en onderzoek naar de relatie tussen cultuureducatie en sociale cohesie. Zijn onderzoek getuigt steeds van een kritische betrokkenheid bij de cultuureducatie.

De Max van der Kamp Scriptieprijs wordt met ingang van 2009 elke twee jaar uitgereikt. In 2009 won Lies van Roessel de prijs voor haar scriptie *Restaging the epic. Brechtian epic elements in computer games and their use for computer game literacy education* en in 2011 won Hilde Braet met *Aspecten van ethische fotografie. Onderzoek naar de mogelijkheden van het medium fotografie om een bijdrage te leveren aan emancipatorische processen, weerbaarheid en welbevinden.*

In 2013 vond de derde editie van de Max van der Kamp Scriptieprijs plaats. Hiervoor kwamen masterscripties in aanmerking die aan Nederlandse en Vlaamse universiteiten met een 8 of hoger zijn beoordeeld tussen 15 april 2011 en 13 september 2013. Bij eerdere edities was het cijfer 7 de minimum beoordeling. Het LKCA koos voor deze koerswijziging om het signaal af te geven dat de lat hoog ligt.

2 De doelstellingen

De laatste decennia worden steeds meer (master)scripties geschreven op het terrein van de cultuureducatie. Masterscripties snijden vaak vraagstukken aan die relevant zijn voor de cultuureducatie, in theoretisch en in toenemende mate in praktisch opzicht. Zeker nu ook studenten aan universiteiten vaak stage lopen bij bijvoorbeeld culturele instellingen of overheden is het niet ongebruikelijk dat vragen uit (onderwijs)praktijk of beleid de basis vormen voor academische afstudeerscripties. Een andere belangrijke ontwikkeling is het feit dat sinds enige jaren afgestudeerde bachelors van docentenopleidingen in de kunstvakken aan verschillende Nederlandse hogescholen een HBO-master Kunsteducatie kunnen volgen, waarin de koppeling tussen praktijk en onderzoek centraal staat.

Desalniettemin verdwijnen waardevolle werkstukken van studenten vaak in de spreekwoordelijke bureaulade of anno 2013 in de steeds uitdijende zee van digitale data. De Max van der Kamp Scriptieprijs wil daar verandering in brengen door goede masterscripties onder de aandacht van een breed publiek te brengen. Zo kan het werk van studenten bijdragen aan het vergroten van de *body of knowledge* op het gebied van onderzoek naar cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. Daarnaast wil het LKCA met de prijs studenten stimuleren om met hun bevindingen naar buiten te treden. Uit reacties blijkt dat de genomineerden vaak positieve effecten ondervinden van hun nominatie en het grotere podium dat ze hierdoor krijgen. Vaak worden ze door instanties uitgenodigd om hun scriptie te komen presenteren of krijgen ze via e-mail (inhoudelijke) respons. In enkele gevallen heeft de prijs afgestudeerden zelfs een opstap geboden voor een verdere (onderzoeks)carrière.

3 De inzendingen

In totaal werden 46 scripties ingediend voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 2013. Nieuw aan deze editie was, zoals gezegd, dat alleen scripties beoordeeld met een 8 of hoger in aanmerking kwamen. Tegen de verwachting in heeft dit niet geleid tot een substantiële daling in het aantal inzendingen. In 2011 werden 59 scripties ingestuurd. Dit jaar waren dat er 46. Hiervan waren er 41 ingediend aan Nederlandse hogescholen of universiteiten en vijf aan Vlaamse. Studenten dienden de scriptie zelf aan te melden.

Dertien van de ingezonden scripties zijn geschreven door studenten aan HBO-masteropleidingen Kunsteducatie. Er waren twee inzendingen vanuit de Master of Arts Therapies van de Hogeschool Zuyd, een tweejarige opleiding voor afgestudeerde drama-, muziek- en andere kunstzinnig therapeuten. Verder een vanuit de Master of Arts in Arts Management van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, die opleidt tot ondernemer in de creatieve industrie en creatief zakelijke dienstverlening. Eveneens van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht kwamen twee op instrumentaal muziekonderwijs gerichte scripties, namelijk van de master Klassiek viool en het pedagogische afstudeertraject van de Master of Music.

Net als bij de editie van 2011 was het aandeel van academische scripties uit de geesteswetenschappen hoog. 22 inzendingen, dus bijna de helft van het totale aantal inzendingen en bijna 80 procent van de universitaire scripties, waren van studenten aan dit type faculteit.

Vijf ingezonden scripties waren afkomstig uit de sociale wetenschappen. Daarbij viel op dat vier van die vijf sociaalwetenschappelijke scripties van Vlaamse herkomst zijn. Omgekeerd betekent dat dat van de vijf Vlaamse indieners er vier uit de hoek van de mens- en gedragswetenschappen komen (de vijfde uit de geesteswetenschappen). Het zou voor het LKCA interessant kunnen zijn om na te gaan of dit betekenisvol is. Zegt het iets over de aard en situering van het cultuureducatieve onderzoek in Vlaanderen? Komt het door de samenstelling van het eigen netwerk van het LKCA? Of berust het op toeval, en is er gezien het relatief kleine aantal Vlaamse inzendingen al snel sprake van oververtegenwoordiging van een bepaald type scripties?

Eén scriptie tot slot was geschreven door een studente aan de faculteit Filosofie, theologie en religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Bijlage III bevat een overzicht van alle inzenders.

4 De beoordeling

In het reglement worden als beoordelingscriteria wetenschappelijke waarde, helderheid, originaliteit en argumentatiekracht van de inzendingen genoemd. Ook is hier opgenomen dat maatschappelijke en/of praktische relevantie een pre kan zijn. De jury heeft besloten de criteria als volgt uit te werken:

- relevantie, actualiteit, inbedding en originaliteit van het vraagstuk;
- theoretische onderbouwing (gebruik van theorie, bijdrage aan *body of knowledge*);
- methodologie;
- waarde van de bevindingen (voor theorie en/of praktijk);
- helderheid (schrijfstijl) en argumentatiekracht;
- presentatie en verzorging

Niettemin blijft het lastig om kwaliteitscriteria voor scripties eenduidig vast te leggen in de vorm van een opsomming of schema. Toch is de jury er goed in geslaagd de scripties systematisch met elkaar te vergelijken en tot unanieme keuzes te komen.

In het algemeen constateert de jury dat scriptiebegeleiders rijkelijk vaak een 8 geven. Waar de ene begeleider pas in uitzonderlijke gevallen een 8 uitdeelt of zelfs per definitie geen cijfer hoger dan een 7 geeft, hanteert een ander onmiskenbaar een soepeler normering. Het gevolg was dat veel ingezonden scripties naar de mening van de jury van onvoldoende niveau waren om in aanmerking te komen voor de prijs. Maar al te vaak volgen masteronderzoeken hetzelfde stramien, waarbij de student een theorie kiest die dichtbij de leermeester ligt, een casuïstiek die dichtbij het eigen leven ligt en daaraan een conclusie met rafelranden verbindt. Écht innovatieve scripties, die 21e-eeuwse thema's aansnijden en die rendement voor het hele cultuureducatieve veld hebben in plaats van alleen voor een *incrowd*, zijn zeer dun gezaaid. Bovendien vroeg de jury zich bij sommige ingediende scripties af of ze wel over cultuureducatie of kunstzinnige vorming gaan. De jury pleit ervoor dit bij de volgende editie scherper af te bakenen.

5 De genomineerden

5.1 Selectie van vijf scripties

Gelukkig, gezien de kritische noten die in het voorgaande werden gekraakt, vond de jury op verschillende plekken in de stapel van 46 scripties wel degelijk de kwaliteit die hij zocht. Uit alle inzendingen heeft de jury vijf genomineerden geselecteerd, op basis van de criteria die zojuist werden genoemd. Deze genomineerden zijn, in alfabetische volgorde op achternaam van de auteur:

- Nathalie Beekman (master Kunsteducatie, Hanzehogeschool Groningen en NHL Leeuwarden): De speer en de wolk. Een veldonderzoek naar een kunst- en filosofielab voor kinderen tussen 10 en 12 jaar
- Jennifer Conrady (master Book and Digital Media Studies, Faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden): A crowdsourcing project with a 'predefined crowd'? Involving secondary school students in the contextualisation of digital cultural heritage objects
- Marieke Ensing (master Museumstudies, Faculteit Geesteswetenschappen, Universiteit van Amsterdam): Publieksparticipatie in musea voor moderne kunst in de 21e eeuw. Onderzoek naar de opkomst en de aanwezigheid van publieksparticipatie in San Francisco Museum of Modern Art, Museum Ludwig en Tate Modern
- Suzanne Keurntjes (master Algemene Cultuurwetenschappen, Faculteit Geesteswetenschappen, Tilburg University): En we noemen het activatie. Een explorerend onderzoek naar wat activatie is, hoe het tot stand komt en wat een organisatie als Incubate daarmee kan doen
- Marieke Vandecasteele (master Pedagogische wetenschappen, studieoptie orthopedagogiek, Faculteit Psychologie en pedagogie, Universiteit Gent): De bewaker van het kader? Een ethische reflectie over waardigheid van de kunstenaar in het sociaal-artistieke veld

Per genomineerde volgt hieronder een beschrijving en de motivatie van de jury voor zijn keuze.

5.2 Nathalie Beekman: De speer en de wolk. Een veldonderzoek naar een kunst- en filosofielab voor kinderen tussen 10 en 12 jaar

Nathalie Beekman, film- en mediakunstenaar en (inmiddels oud-)student aan de master Kunsteducatie van de Hanzehogeschool Groningen, maakt zich ernstige zorgen over het feit dat het moderne onderwijs gericht is op een smalle cognitieve basis die talig en rekenkundig georiënteerd is en waarin de kracht van reflectie, beelden en verbeelding niet wordt erkend. Mede daarom richtte zij samen met een filosofielerares en een mediacollectief Sparklab op, een kunst- en filosofielab waarin kinderen worden uitgedaagd om via woorden en beelden te

filosoferen. Dat doen ze met behulp van multimedia, door zelf stop-motion filmpjes te maken. In deze setting voerde Nathalie vier experimenten uit, waarbij ze in een proces van participerende observatie zelf deel uitmaakte van de sessies met de kinderen. In ieder experiment stond een verschillend thema centraal, zoals 'categoriseren' of 'tijd', en werd gevarieerd in de mate waarin verschillende activiteiten en werkvormen vermengd waren en de volgorde waarin ze werden uitgevoerd. Haar bevindingen legde ze vast in haar scriptie *De speer en de wolk*.

Centrale onderzoeksvraag was: hoe kun je kinderen van 10 tot 12 jaar laten filosoferen door middel van een combinatie van filosofische gesprekken en het maken van animatiefilmpjes? Bij het beantwoorden van deze vraag keek Nathalie naar twee aspecten. Namelijk de structuur van het lab: welke opzet zorgt voor een doorgaande filosofische dialoog in beelden en woorden? In hoeverre ontstaat een *community of inquiry*, een onderzoeksgroep waarin kinderen individueel bijdragen aan een collectief onderzoek? En het proces in het lab: welke dynamiek ontwikkelt zich tussen de beelden uit de animatiefilmpjes en de door kinderen geuite filosofische vragen en beschouwingen? Werken de beelden als illustratie van het verbale discours? Of als bewijslast, dat wil zeggen: zijn het meerduidige beelden die hun eigen zeggingskracht hebben en die aanleiding geven tot verdere gedachten?

Dat laatste bleek minder het geval dan het eerste; de kinderen gebruikten de meeste beelden veelal illustratief, in de vorm van verhaaltjes en direct voortkomend uit de dialoog. In hun beelden vond Nathalie geen referenties naar de huidige beeldcultuur, zoals naar logo's van bekende merken. Wel stelde ze vast dat hun wijze van verbeelden past bij hun leeftijdsgroep: een realistische verbeelding met een voorzichtig gebruik van visuele metaforen. Een belangrijke bevinding met betrekking tot de structuur van het lab is dat een ritmische afwisseling tussen korte filosofische gesprekken en creatieve handelingen een goede manier is om tot een goede dynamiek tussen verschillende denkniveaus te komen, zoals het concrete en het abstracte, en het anekdotische en het beschouwende. Een doorlopende vraag- en antwoordstructuur onder regie van de gespreksleider is daarbij van belang.

Het onderwerp van deze scriptie, filosoferen met kinderen, is algemeen relevant en aansprekend, vindt de jury. De toetsing op grond van de kenmerken van een *community of inquiry* is een methodologisch pluspunt. De scriptie heeft een heldere structuur en het onderzoeksproces wordt al even helder beschreven, waarbij je als vanzelf wordt meegeloodst in het verhaal. Soms zijn de beschrijvingen van wat gebeurt in het Sparklab iets té uitvoerig naar de smaak van de jury, meer afstand en analyse zou de onderzoeker en de lezer dichter bij de kern hebben gebracht.

5.3 Jennifer Conrady: A crowdsourcing project with a 'predefined crowd'? Involving secondary school students in the contextualisation of digital cultural heritage objects

'Gebruik de menigte als wijsheid' is het motto bij *crowdsourcing*. Personen of organisaties maken, vaak via internet, gebruik van een grote groep individuen om bijvoorbeeld kennis of feedback te krijgen. Ook erfgoedinstellingen experimenteren met *crowdsourcing*. Ze stimuleren

onder andere *social tagging* (via links informatie delen via social media) en het online transcriberen van gedigitaliseerde manuscripten door vrijwilligers.

In het kader van haar scriptie voor Book and Digital Media Studies aan de Universiteit Leiden, een master waarin men zich bezighoudt met het proces van kennis- en informatieoverdracht in analoge en elektronische media, onderzocht Jennifer Conrady of een *crowdsourcing*-activiteit in een museum of archief kan worden gecombineerd met een leerlingenactiviteit. Meer specifiek keek ze naar de mogelijkheden om leerlingen mee te laten werken aan het toevoegen van contextuele informatie aan digitale erfgoedobjecten. Het mooie daarvan zou zijn dat leerlingen in aanraking komen met erfgoedobjecten en dat de erfgoedinstelling op zijn beurt waardevolle context over de objecten krijgt, waarvan andere internetgebruikers vervolgens weer kunnen profiteren.

Via semi-gestructureerde interviews met twee geschiedenisleraren en met medewerkers educatie en digitalisering van zes Nederlandse musea en archieven toetste Jennifer of en hoe een gecombineerde *crowdsourcing*- en leerlingenactiviteit in de praktijk uitgevoerd zou kunnen worden. Met name wilde ze weten of erfgoedprofessionals én docenten zo'n activiteit zien zitten.

Het antwoord op de onderzoeksvraag is (gelukkig!) positief. Leerlingen kunnen bijvoorbeeld meehelpen bij het contextualiseren van museumobjecten of archiefstukken door een Wikipedia-artikel hierover te creëren of personen te interviewen die een persoonlijk verhaal eraan toe kunnen voegen. Voor de erfgoedinstelling bieden de activiteiten verschillende voordelen. Zo kunnen de erfgoedobjecten verrijkt met aanvullende contextinformatie beschikbaar worden gesteld op internet en kan de zichtbaarheid ervan op het web worden versterkt. Verder bevorderen de activiteiten het leerproces doordat scholieren direct met (gedigitaliseerde) erfgoedobjecten aan het werk gaan. Dat maakt brede onderwerpen makkelijker benaderbaar.

Uit het onderzoek komt een belangrijk maar te verwachten probleem voor de docenten naar voren: de beschikbare tijd. Als het thema van een erfgoedproject niet in het leerplan is opgenomen, hebben leraren weinig ruimte voor dit soort 'extra's'. Erfgoedinstellingen moeten dan ook bereid zijn de nodige voorbereidingen te treffen en goed te communiceren met de doelgroep.

Een voortreffelijke scriptie, aldus de jury, omdat hij voldoet aan vrijwel alle eisen waaraan een goede scriptie moet voldoen: hij is relevant en actueel, de literatuur is goed gebruikt, het empirische onderzoek is goed opgezet, uitgevoerd en beschreven en de schrijfstijl is aangenaam. Het onderzoek is spannend en uitdagend, geen invuloefening, omdat het veld waarover het gaat, het vanuit de digitale mogelijkheden van de 21^e eeuw opnieuw betekenis geven aan erfgoed, nog lang niet is uitgekristalliseerd. Ondanks het feit dat de jury een visie op (digitaal) leren miste in de scriptie legt Jennifer veel nieuwe en spannende mogelijkheden voor educatie bloot, onder andere op het gebied van digitaal leren door jongeren.

5.4 Marieke Ensing: Publieksparticipatie in musea voor moderne kunst in de 21e eeuw. Onderzoek naar de opkomst en de aanwezigheid van publieksparticipatie in San Francisco Museum of Modern Art, Museum Ludwig en Tate Modern

Tegenwoordig groeit zowel de maatschappelijke wens als de economische noodzaak voor musea om een breder en groter publiek te trekken. Vanuit de landelijke overheid worden musea wat dit betreft al sinds jaren onder druk gezet. In juni 2013 nog maakte minister Jet Bussemaker in haar Museumbrief *Samen werken, samen sterker* bekend dat musea die rijkssubsidie ontvangen in de toekomst zullen worden afgerekend om behaalde resultaten op het gebied van het bereiken van nieuw publiek.

Een van de manieren waarop (nieuwe) bezoekers zich sterker met een museum verbonden kunnen gaan voelen is publieksparticipatie, wat kan worden gedefinieerd als 'het actief handelen van museumbezoekers waardoor de creativiteit wordt opgewekt en gestimuleerd'. In haar scriptie voor de Master Museumstudies aan de Universiteit van Amsterdam *Publieksparticipatie in musea voor moderne kunst in de 21e eeuw* constateert Marieke Ensing dat publieksparticipatie in Nederlandse musea voor moderne kunst nog in de kinderschoenen staat terwijl hiermee in het buitenland al sinds langere tijd geëxperimenteerd. In haar onderzoek ging ze na welke vormen van publieksparticipatie worden ingezet in het San Francisco Museum of Modern Art (SFMOMA), Museum Ludwig in Keulen en het Tate Modern in Londen. Hierbij keek ze vooral naar pedagogische ontwikkelingen en theorievorming van de afgelopen veertig jaar en de wijze waarop de musea gefinancierd worden.

Een interessante bevinding van Marieke is dat de aard van de programma's die de drie onderzochte musea aanbieden terug te voeren is op beleidskeuzes bij de oprichting. Ze beargumenteert dat financiering hierbij een grote rol speelt. De eerste directeur van het SFMOMA bijvoorbeeld was al vanaf 1935 van mening dat musea voor iedereen toegankelijk zouden moeten zijn. Afhankelijkheid van donaties van particulieren en bedrijven heeft ervoor gezorgd dat constructivistische participatieprogramma's voor het museum een vanzelfsprekende manier zijn om zijn publiek te benaderen. Het Tate Modern is, vergeleken met het SFMOMA en ook Museum Ludwig, echter wel verder in het tegemoetkomen van wensen van verschillende publieksgroepen. Uitkomsten van participatiegerichte, creatieve programma's worden in de tentoonstellingsruimte opgenomen. De andere twee musea zijn hiertoe tot op heden nog niet bereid. Dit is tekenend voor veel andere musea, die nog altijd sterk rekening houden met de traditionele bezoeker die volgens een realistisch systeem kennis wil opdoen, en die hun traditionele bewaar- en kennisfunctie het belangrijkste vinden. Mariekes scriptie laat echter zien dat deze functies prima kunnen samengaan met de inzet van vormen van participatie.

De jury is op verschillende vlakken zeer te spreken over deze scriptie. Het is een gedegen, mooi geschreven, actueel en goed onderbouwd onderzoeksverslag over een onderwerp dat nog weinig onderzocht is. Theorieën uit verschillende domeinen (leertheorieën en museumstudies) zijn op geslaagde wijze met elkaar verbonden en de casestudies zijn rijk en goed gedocumenteerd, al vindt de jury het jammer dat veel van de besproken theorieën niet terugkomen in de analyses van de participatieve praktijken van de drie musea. De

internationale context geeft een interessant perspectief en de jury hoopt dan ook dat de uitnodiging voor de follow-up in de Nederlandse museale praktijk zal worden opgepakt.

5.5 Suzanne Keurntjes: En we noemen het activatie. Een explorerend onderzoek naar wat activatie is, hoe het tot stand komt en wat een organisatie als Incubate daarmee kan doen

Vier jaar geleden, bij de eerste Max van der Kamp Scriptieprijs, behoorde Suzanne Keurntjes ook tot de genomineerden, met de scriptie die ze schreef voor de HBO-master Kunsteducatie aan de Fontys Hogeschool. Inmiddels heeft ze de master Kunst- en cultuurwetenschappen aan de Tilburg University afgerond, en ook die masterscriptie was een nominatie waard. De eerste scriptie ging over formeel en informeel leren in de festivalsfeer en met haar tweede scriptie gaat ze min of meer verder op het ingeslagen pad.

Het Tilburgse Incubate festival, een jaarlijks achtdaags multidisciplinair festival, wil zoveel mogelijk Tilburgers en anderen actief bij het festival te betrekken. Participatie is daarbij belangrijk, vanuit de visie dat nieuwe en innovatieve ideeën niet kunnen worden gevonden binnen eigen bestaande kringen maar juist daarbuiten. Op deze manier wil het festival niet alleen vernieuwend zijn maar dat ook blijven en zijn publiek inspireren om zelf, ook na afloop van het festival, projecten voort te zetten. Hiervoor was een nieuwe kijk op participatie nodig, die recht doet aan het feit dat mensen daadwerkelijk eigenaar worden van hun eigen dynamische proces, en waarbinnen ruimte is voor onvoorspelbaarheid. Deze geheel nieuwe interpretatie van participatie wordt 'activatie' genoemd.

Omdat theorieën over activatie ontbreken, maakt Suzanne de zoektocht naar een invulling van het begrip het onderwerp van haar scriptie. Hiervoor gaat ze te rade bij onder meer Ken Robinson en Charles Leadbeater, beiden goeroes op het gebied van creativiteit, innovatie en educatie. Ook interviewde ze drie mensen die op een of andere manier betrokken zijn bij Incubate. Ze stelt vast dat intrinsieke motivatie, betekenis en creativiteit belangrijke aspecten van activatie zijn. Intrinsieke motivatie is de basis, en door het op een creatieve manier delen van die motivatie met anderen krijgt een project meer betekenis en wordt de motivatie versterkt. Vervolgens zet Suzanne uiteen hoe een organisatie als Incubate mensen kan activeren. Persoonlijke communicatie, betekenisgeving ('deel het *waarom*'), creativiteit ('samen op zoek naar het onbekende'), eigenaarschap en plezier in informeel leren spelen daarbij een grote rol.

Geheel in de geest van het onderwerp van haar scriptie formuleerde Suzanne geen academische, theoretische conclusie, maar maakte ze een filmpje, waarin handen en paperclips beeldend het verhaal van de scriptie vertellen. Het staat online op de website <http://enwenoemenhetactivatie.weebly.com/>, waar iedereen kan reageren via een contactformulier of meepraten via een forum. In het discussiedeel beschrijft Suzanne uitgebreid het 'creatieve groepsproces' waarbinnen het filmpje als tussenproduct (want het heeft, net als activatie, een open einde) tot stand is gekomen.

Voor de jury sprong deze scriptie eruit wat betreft duidelijkheid, helderheid en directheid. De mooie en toch functionele vormgeving en de prettige toon dragen daaraan bij. 'Ik had het gevoel dat ik echt in gesprek was met iemand die ergens mee bezig is,' aldus een van de juryleden. Het thema van de scriptie is actueel en belangrijk. Hoewel de jury het prijzenswaardig vindt dat Suzanne zo'n uitdagend nieuw onderwerp heeft opgepakt, vindt hij het niettemin jammer dat de scriptie een nogal essayistisch karakter heeft. Meer theoretische onderbouwing (het begrip 'participatie' is in bijvoorbeeld het jeugdbeleid al lang usance) zou welkom zijn geweest. Tegelijkertijd heeft de jury veel waardering voor het feit dat Suzanne duidelijk 'tot het gaatje' is gegaan bij het oplossen van de vraag die haar bezighield.

5.6 Marieke Vandecasteele (master Pedagogische wetenschappen, studieoptie orthopedagogiek, Faculteit Psychologie en pedagogie, Universiteit Gent): *De bewaker van het kader? Een ethische reflectie over waardigheid van de kunstenaar in het sociaal-artistieke veld*

Sinds de jaren '70 ontstaan steeds meer creatieve ateliers voor mensen met een mentale beperking. Samen met kunstenaars zonder mentale beperking gaan ze er aan de slag en creëren vaak heel tegendraadse kunst. Toch blijft de sociaal-artistieke praktijk complex. De grens tussen tentoonstellen en het voyeuristisch blootstellen van de kunstenaar met een mentale beperking is broos; het gevaar voor sensatie ligt op de loer en al te snel worden de betrokkenen onderdeel van een systeem waarin men het persoonlijk welzijn van de mensen uit het oog verliest.

Marieke Vandecasteele werkt als persoonlijk begeleider voor personen met een mentale beperking. Ze begeleidt hen in hun vrije tijd en probeert hierin zoveel mogelijk creatief te zijn, bijvoorbeeld door samen films te maken. Daarnaast heeft ze een beurs gekregen om samen met haar broer Lode, die lijdt aan het Prader Willi Syndroom, een film te maken. Het lag dan ook voor de hand dat ze voor haar scriptie voor de master Pedagogische Wetenschappen (studieoptie orthopedagogiek) aan de Universiteit Gent iets in het verlengde hiervan zou doen. In haar thesis *De bewaker van het kader?* gaat ze op zoek naar 'waardig' kunstenaarschap van mensen met een mentale beperking. Het ethisch kader is *disability studies*, een kritische onderzoekstraditie die de stem van mensen met een mentale beperking centraal zet. De onderzoeker treedt uit zijn 'alwetende machtspositie' en benadert zijn onderzoekssubject als gelijkwaardig.

Als casus nam Marieke het verhaal van Fabienne, een dame met een verstandelijke beperking die als droom heeft om een praalwagen te maken voor de lokale carnavalsstoet. Fabiennes moeder echter vindt dat dit 'haar waardigheid' schendt. De onderzoeksvraag was: wat betekent waardig kunstenaarschap in het sociaal-artistieke veld en meer specifiek voor een artieste met een mentale beperking die beeldend wil werken in een geïnstitutionaliseerde context? Deze vraag werd vanuit drie invalshoeken beantwoord: Fabienne zelf, haar omgeving en de dialoog tussen beide. Daarbij gebruikte Marieke de onderzoeksmethode 'portraiture', een vorm van arts-based research waarbij in wederkerigheid en in dialoog tussen de portrettist en de geportretteerde een portret wordt gemaakt. Daarbij maakte ze onder meer filmpjes en foto's en voerde ze vele gesprekken.

Uit de analyse van het portret van Fabienne blijkt dat ze waardig kunstenaarschap tegelijkertijd ervaart als afwijken van het rechte pad, als ruggensteun en als het graag 'gezien' willen worden. In de omgeving bestaan tegenstrijdige visies: enerzijds de beklemtoning van Fabiennes vrijheid (ruimte), anderzijds een beschermende benadering (kader). Juist deze tegenstrijdigheid in combinatie met het perspectief van Fabienne zorgt voor dialoog: het kader is de ruimte en omgekeerd.

Een bijzondere, originele en gedurfde scriptie, vindt de jury, over een vraagstuk dat verschillende wetenschapsgebieden doorsnijdt, waaronder pedagogiek en ethiek. Het begrip *portraiture* is spannend en heeft veel potentie, maar het is ook gevaarlijk, omdat het zich nog in een kiemstadium bevindt. Zeer interessant is ook de meervoudige stem die opklinkt uit de scriptie, die van de onderzoeker zelf en die van haar onderzoekssubject. Naar de letter is het geen scriptie over cultuureducatie. De biografische onderzoeksmethode echter, die tegelijkertijd etnografisch en artistiek is en die een ontroerende film heeft opgeleverd, kan interessant zijn voor de beroepspraktijk. Het boeiende en vernieuwende daarbij is dat de methode zelf onderwerp van onderzoek is: de scriptie is *practice-based* maar toch wetenschappelijk. Meer reflectie op de ethiek en meer context bij de *stills* uit de film was echter welkom geweest naar smaak van de jury.

6 De winnaar

De jury wil alle vijf genomineerden, en trouwens ook hun begeleiders, van harte feliciteren. De jury dankt hen voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van het onderzoek naar cultuureducatie, en hoopt dat zij, als zij dat willen, verder kunnen gaan op het pad dat zij met deze onderzoeken zijn ingeslagen. De vijf genomineerde scripties bieden stuk voor stuk veel aanknopingspunten en inspiratie voor mogelijke vervolgen in onderzoek of praktijk, voor verder denken en voor actie.

De strijd tussen de twee laatst overgebleven kandidaten was een *close call*, vooral doordat deze beide scripties volstrekt onvergelijkbaar zijn en in verschillende opzichten uitersten op de assen waarlangs de jury de inzendingen heeft gelegd.

Daarom heeft de jury, net als bij de vorige editie, besloten om ook een eervolle vermelding toe te kennen. Die gaat naar Marieke Vandecasteele, voor haar masterscriptie *De bewaker van het kader? Een ethische reflectie over waardigheid van de kunstenaar in het sociaal-artistische veld*. De jury is zeer te spreken over het originele onderwerp en het feit dat het artistieke, het persoonlijke en het wetenschappelijke met elkaar worden verzoend. Het getuigt van veel lef en vernieuwingsdrang om een dergelijk onderwerp op een dergelijke open en expliciete manier op te pakken.

Dan de uiteindelijke winnaar van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2013. De jury heeft gekozen voor een scriptie die het beste van twee werelden biedt: een vernieuwend en toekomstgericht onderwerp met veel aanknopingspunten voor de praktijk. De jury maakt bekend dat Jennifer Conrady de winnaar is met haar masterscriptie *A crowdsourcing project with a predefined crowd. Involving secondary school students in the contextualisation of digital cultural heritage objects*.

Bijlage I Curricula vitae van de juryleden

Piet Hagedaars (juryvoorzitter)

Piet Hagedaars (°1948) is senior onderzoek en voormalig directeur a.i. van het LKCA. Voorheen, van 2001 tot 2012, was hij directeur van Cultuurnetwerk Nederland en van 1999 tot 2001 van rechtsvoorganger LOKV. Van oorsprong is hij docent beeldende vorming en kunstgeschiedenis in het voortgezet en hoger onderwijs. In 1979 werd hij benoemd tot directeur en curator van Museum Jan Cunen in Oss. Van 1992 tot 1999 was hij directeur van de Academie voor Beeldende Vorming en tegelijkertijd faculteitsdirecteur bij Fontys Hogeschool voor de Kunsten. Piet Hagedaars heeft een groot aantal publicaties op zijn naam staan op het gebied van kunst- en cultuureducatie (beleid) en vervulde en vervult uiteenlopende rollen in adviescommissies en besturen.

Thomas De Baets

Thomas De Baets (°1982) is docent en afdelingscoördinator muziekpedagogie aan LUCA School of Arts, campus Lemmensinstituut, Leuven (België). Hij is er verder ook coördinator van de onderzoeksgroep 'Music Education & Therapy'. Hij is doctor in de kunsten (KU Leuven, 2012) en haalde voorheen de diploma's van master in muziek, afstudeerrichting muziekpedagogie (Lemmensinstituut, 2005) en voortgezette studies muziekpedagogie (Lemmensinstituut, 2008). Voorafgaand aan zijn doctoraat, volgde hij de internationale doctoraatsopleiding in de kunsten docARTES aan het Orpheus Instituut in Gent (2009). Zijn voornaamste onderzoeksinteresse is praktijkgericht onderzoek door muzikleraren. Hij is bestuurslid van de European Association for Music in Schools sinds 2009. Hij was spreker op verschillende studiedagen en congressen in binnen- en buitenland en is gastdocent aan het Koninklijk Conservatorium van Den Haag (Nederland).

Karin Hoogeveen

Karin Hoogeveen (°1958) is senior adviseur/onderzoeker bij onderzoeksbureau Sardes en lector kunsteducatie aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Karin studeerde pedagogiek en onderwijskunde. Zij is gepromoveerd op een onderzoek naar de beroepsopvattingen van leerkrachten in het basisonderwijs. Zij deed onderzoek en gaf onderwijs aan de Universiteit van Leiden bij onderwijskunde en bij vrouwenstudies. Na haar promotie maakte zij de overstap naar het hbo. Zij was verantwoordelijk voor kwaliteitszorg bij de opleiding CMV van de Hogeschool Rotterdam en daarna bij de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Ook was zij hoofd van het centrale bureau onderwijszaken van de HKU. Karin is sinds september 2002 werkzaam bij Sardes en vanaf 2011 lector kunsteducatie aan de HKU. Zij heeft er plezier in om als schakel te fungeren tussen scholen, opleidingen, gemeenten en de landelijke overheid. Daarbij maakt zij wetenschappelijke kennis toepasbaar voor de beroepspraktijk en zorgt zij er omgekeerd voor dat de stem van beroepskrachten gehoord wordt en een plaats krijgt in beleid en wetenschap. Zij is inhoudelijk deskundig op de terreinen onderwijstijdverlenging, brede school, schakelklassen en cultuureducatie.

Jeroen Lutters

Jeroen Lutters (°1959) is rector van de Bernard Lievegoed University, een experimentele onderwijsinstelling in Driebergen- Zeist. Hij is tevens als lector didactiek en inhoud van de kunstvakken verbonden aan de hogescholen Amsterdam, Utrecht, In Holland en Windesheim,

gestationeerd aan de hogeschool Windesheim. Daar verdiepen hij en zijn team van onderzoekers zich in methodiek, didactiek en onderwijsomgeving, waarbij zij creativiteit als cruciale 21st century skill zien. Hij publiceerde de afgelopen jaren over identiteitsontwikkeling van adolescenten, met kunst als kennisbron. In 2012 promoveerde hij op het proefschrift *In de schaduw van het kunstwerk: art based learning in de praktijk* (Universiteit van Amsterdam). In maart 2013 verscheen ter gelegenheid van zijn lectorale rede *University 21: Creativiteit als Noodzaak* (Windesheim).

Edwin van Meerkerk

Edwin van Meerkerk (°1972) is universitair docent kunsteducatie en cultuurbeleid aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij doceert in de bachelor Algemene cultuurwetenschappen en de master Kunstbeleid en mecenaat. Momenteel doet hij onder meer onderzoek naar het programma Cultuureducatie met kwaliteit in de provincie Gelderland. Eerder hield hij zich onder meer bezig met de relatie tussen kunst- en bètavakken in het voortgezet onderwijs.

Bijlage II Reglement Tweejaarlijkse Max van der Kamp Scriptieprijs

1 Doelstellingen

Elk jaar worden kwalitatief hoogstaande scripties geschreven op het gebied van cultuureducatie. Het LKCA wil:

- deze scripties onder de aandacht van een groter publiek brengen;
- studenten aanmoedigen om naar buiten te treden met hun bevindingen;
- kwalitatief goed onderzoek door studenten stimuleren;
- het belang van onderzoek naar cultuureducatie vanuit uiteenlopende disciplines benadrukken.

Daarom wordt sinds 2009 tweejaarlijks een prijs toegekend voor de beste Nederlandse of Vlaamse masterscriptie met een onderwerp in het domein van de cultuureducatie. Eerst gebeurde dat door Cultuurnetwerk Nederland, vanaf 2013 door haar rechtsopvolger het LKCA, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.

2 Naamgeving

De scriptieprijs is vernoemd naar Max van der Kamp (1947-2007), hoogleraar en directeur onderzoek voor pedagogiek en onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen, en onder meer voorzitter van de adviescommissie beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van Cultuur en School en lid van de visitatiecommissie van conservatoria. Zijn proefschrift *Wat neemt de leerling mee van kunstzinnige vorming?* (1980) was een belangrijke wetenschappelijke publicatie op het gebied van kunsteducatie in Nederland.

3 Voorwaarden voor deelname

3.1 Scripties die in aanmerking komen:

- gaan over een onderwerp in het domein van cultuureducatie (waaronder
- wordt verstaan: kunsteducatie, literatuureducatie, erfgoededucatie en media-educatie) - in gevallen van twijfel beslist de jury of een ingezonden scriptie aan dit criterium voldoet;
- zijn voorgelegd aan een Nederlandse of Vlaamse universiteit of hogeschool om een graad als master te behalen;
- zijn afgerond én positief beoordeeld (minimaal cijfer 8 of gelijkwaardig) door de scriptiebegeleider(s) tussen 15 april 2011 en 13 september 2013.

3.2 Inzenders worden geacht op de hoogte te zijn van dit reglement en ermee akkoord te gaan.

3.3 De scriptie mag reeds gepubliceerd zijn.

4 Wijze van indienen en afhandeling inzending

4.1 Ingezonden scripties dienen:

- gesteld te zijn in de Nederlandse of Engelse taal;
- vergezeld te gaan van een kopie van een bijbehorend, door de bevoegd begeleider(s) gedateerd en ondertekend tentamenbriefje, uitdraai van een cijferlijst of gelijkwaardig bewijs van acceptatie en beoordeling van de scriptie, digitaal of op papier aan te leveren;
- vergezeld te gaan van een Nederlandse samenvatting van maximaal 500 woorden, die onafhankelijk van de scriptie te lezen is (in Word of PDF);
- inclusief alle bescheiden uiterlijk op vrijdag 13 september 2013 om 16.00 uur in het bezit te zijn van het LKCA, Postbus 452, 3500 AL Utrecht, e-mailadres contactpersoon: karinlaarakker@lkca.nl

4.2 Inzenders ontvangen een bevestiging van ontvangst van het LKCA. Uiterlijk eind oktober 2013 krijgen zij bericht of zij tot de genomineerden behoren.

4.3 Alvorens een inzending voor te leggen aan de jury bepaalt de ambtelijk secretaris of aan de onder artikel 3.1 en 4.1 genoemde voorwaarden is voldaan.

4.4 Inzenders die na aanmelding van hun scriptie verhuizen of veranderen van e-mailadres dienen dit door te geven aan het LKCA.

5 Jurering en procedure

5.1 De jury voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 20113 wordt ingesteld door het LKCA en bestaat uit vijf personen, waaronder één voorzitter. Een ambtelijk secretaris vanuit het LKCA woont de juryvergaderingen bij als lid zonder stemrecht. Dit is Karin Laarakker (e-mail karinlaarakker@lkca.nl, telefoonnummer 030 – 711 51 38).

5.2 De jury zal bij de beoordeling van de ingezonden scripties de volgende beoordelingscriteria hanteren:

- wetenschappelijke waarde;
- helderheid;
- originaliteit;
- argumentatiekracht;
- presentatie.

Maatschappelijke en/of praktische relevantie kan een pre zijn.

5.3 De beraadslagingen van de jury zijn vertrouwelijk. De jury stelt een schriftelijk rapport op waarin de keuze van de winnaar wordt gemotiveerd. Het juryrapport wordt voorgelezen bij de uitreiking en daarna gepubliceerd op de website van het LKCA.

5.4 De jurybeoordeling vindt plaats in twee ronden. Half oktober bepaalt de jury welke drie á vijf scripties worden genomineerd voor de prijs. Begin november kiest zij de winnaar. Die wordt bekend gemaakt tijdens de conferentie Onderzoek in Cultuureducatie op 25 november 2013.

5.5 Indien de inzendingen naar het oordeel van de jury van onvoldoende kwaliteit zijn, kan zij beslissen de Max van der Kamp Scriptieprijs 2013 niet toe te kennen. Verdienstelijke scripties kunnen dan wel een eervolle vermelding krijgen.

5.6 Scripties die zijn geschreven onder begeleiding van (een van) de juryleden kunnen ook in aanmerking komen voor de Max van der Kamp Scriptieprijs 2013. Het betreffende jurylid zal zich dan nadrukkelijk onthouden van een oordeel over de scriptie.

5.7 De jury heeft het recht om bij de beoordeling van de ingezonden scripties het advies van externe deskundigen in te winnen. Ook zij nemen de vertrouwelijkheid in acht.

5.8 De jury hoeft geen verantwoording af te leggen aan het LKCA, maar dient zich wel aan het reglement te houden.

6 De prijs

6.1 De winnaar van de Max van der Kamp Scriptieprijs 2013 ontvangt een bedrag van € 1000,-. Indien een scriptie door meerdere personen is geschreven, blijft het prijzenbedrag hetzelfde. Daarnaast krijgt de winnaar de mogelijkheid om (delen of een bewerking van) de scriptie te publiceren via het LKCA. Bij voldoende kwaliteit komen hiervoor ook andere inzendingen in aanmerking.

7 Overige bepalingen

7.1 Ingezonden scripties blijven in het bezit van het LKCA. Inzenders geven het LKCA toestemming de scriptie op te nemen in de collectie van het studiecentrum.

7.2 Inzending van de scriptie houdt niet in overdracht van auteursrecht en/of enige met het auteursrecht samenhangende bevoegdheid aan het LKCA, met uitzondering van het in artikel 7.3 van dit reglement bepaalde.

7.3 Voorafgaand aan en na afloop van de uitreiking zal het LKCA via haar eigen kanalen (onder andere de corporate website) aandacht besteden aan de uitreiking, de genomineerden en de winnaar van de prijs, en hiervoor mogelijk met bronvermelding verwijzen naar scripties. Na afloop van de uitreiking zal de samenvatting van de winnende scriptie worden geplaatst op de website.

7.4 Inzenders vrijwaren het LKCA voor alle aanspraken van derden wegens inbreuk van auteursrechten.

7.5 In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de voorzitter van de jury.

7.6 Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

7.7 Het LKCA behoudt zich het recht voor het reglement te wijzigen.

Bijlage III Overzicht inzenders Max van der Kamp Scriptieprijs 2013

De gegevens van de vijf genomineerden zijn vet gedrukt.

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Sanne Ahlers	Bridging the Gap. Een onderzoek naar de verbindende invloed van de Rotterdamse cultuurcoach op de brede school en in de culturele instelling	Erasmus Universiteit Rotterdam, Master Sociologie van Kunst en Cultuur
Gerard van den Akker	De kosmos op een presenteerblad. Populairwetenschappelijke boeken over sterrenkunde verschenen van 1801-2000	Universiteit van Amsterdam, Master Redacteur/Editor
Nathalie Beekman	De speer en de wolk. Een veldonderzoek naar een kunst- en filosofielab voor kinderen tussen 10 en 12 jaar	Hanzehogeschool Groningen/Noordelijke Hogeschool Leeuwarden, Master Kunsteducatie
Katrin Bjorg Jonasdottir	The Inevitable E-Book Evolution. Analysing the role of the technology sector in the evolution of e-books	Universiteit Leiden, Master Book and Digital Media Studies
Judith Boessen	Tree of life. Participatie en erfgoed voor ouderen in zorginstellingen	Fontys Hogeschool voor de Kunsten/ Hogeschool Zuyd, Master Kunsteducatie

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Krista Bosch van Norel	Een ervaring wijzer met CKV. Een onderzoek naar de innovatieve mogelijkheden van reflecteren op culturele activiteiten binnen het vak CKV	ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Master Kunsteducatie
Leontine Broekhuizen	Ontwikkelingsgerichte zelfbeoordeling in het beeldend kunstonderwijs	Universiteit Utrecht, Master Kunstbeleid en -management
Mascha de Brouwer	Kansen voor Kunstzinnig Creatief Denken. Een onderzoek naar de mogelijkheden voor de ontwikkeling van kunstzinnig creatief denken in het curriculum van de opleiding Culturele & Maatschappelijke Vorming	Fontys Hogeschool voor de Kunsten/ Hogeschool Zuyd, Master Kunsteducatie
Inge de Bruine	Instructie in Jazzdans. Effectiviteit van de BAC-instructiemethode zoals gebruikt binnen de Simonson Method of Teaching in vergelijking met niet-gecombineerde instructiemethoden ten behoeve van internalisering van danscombinaties door volwassen beginners in de jazzdans	ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Master Kunsteducatie
Jennifer Conrady	A crowdsourcing project with a 'predefined crowd'. Involving secondary school students in the contextualisation of digital cultural heritage objects	Universiteit Leiden, Master Book and Digital Media Studies
Noortje Dik	Spelend naar je examen. Kan er bij Modevakscholen gewerkt worden met spel?	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Master Kunsteducatie

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Marieke Ensing	Publieksparticipatie in musea voor moderne kunst in de 21e eeuw. Onderzoek naar de opkomst en de aanwezigheid van publieksparticipatie in San Francisco Museum of Modern Art, Museum Ludwig en Tate Modern	Universiteit van Amsterdam, Master Museumstudies
Maxime Erkens	De collectieopstelling van de Middeleeuwen in het Rijksmuseum	Vrije Universiteit, Master Kunstgeschiedenis, specialisatie Beeldende Kunst 1800-heden
Inge Gabriëls	Vijftig jaar concertbezoek in Utrecht. De ontwikkeling van het vaste concertpubliek van klassieke muziek tussen 1961, 1993 en 2013	Universiteit Utrecht, Master Kunstbeleid en -management
Ben de Groot	Hedendaagse festivals voor klassieke muziek in Nederland. Een verkennend survey-onderzoek in 2011	Universiteit van Amsterdam, Master Algemene cultuurwetenschappen
Eva den Heijer	Gamification, de toegang tot het museum. Hoe kunnen spelelementen de betrokkenheid bij en het geven van een eigen betekenis aan beeldende kunst vergroten bij bezoekers van musea voor beeldende kunst?	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Master Kunsteducatie
Annemiek van Herk	Maken, waarderen en interpreteren: hoe gaan kinderen met kunst om?	Radboud Universiteit Nijmegen, Master Kunst- en Cultuurwetenschappen

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Geert van den Hoek	'Spotifying' new music and mavens on the Web. The role of digital technology in music exploration and sharing	Erasmus Universiteit Rotterdam, Master Media, Culture & Society
Irene Hofman	'Monkey'-business? Een onderzoek naar de crowdsourcingspraktijk van hedendaagse kunstmusea in Nederland en de betekenis ervan voor het discours over de autoriteit	Universiteit Utrecht, Master Kunstbeleid en -management
Jan Huitema	'Wow, vet cool!' Het effect van tien beeldende kunst beschouwinglessen aan een groep 5 van een basisschool	Hanzehogeschool Groningen/Noordelijke Hogeschool Leeuwarden, Master Kunsteducatie
Leah Jacob	Audience experiences of interactive dance performances	Amsterdamse Hogeschool voor Kunsten, Master Kunsteducatie
Suzanne Keurntjes	En we noemen het activatie. Een explorerend onderzoek naar wat activatie is, hoe het tot stand komt en wat een organisatie als Incubate daarmee kan doen	Tilburg University, Master Kunst- en cultuurwetenschappen
Roos Koenders	Talent in beeld. Talentontwikkeling binnen de beeldende vakken op het voortgezet onderwijs in de Achterhoek	ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Master Kunsteducatie

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Liesbeth Kom	Cultuureducatie; noodzaak of bijzaak? Een onderzoek naar de verschillende beleidsniveaus waarop cultuureducatie wordt vormgegeven en de beleving en beoordeling door hen die het ontvangen	Erasmus Universiteit Rotterdam, Master Kunst- en Cultuurwetenschappen
Anne Kriek	Een didactische richtlijn voor docenten CKV. Een onderzoek naar de mogelijkheden en onmogelijkheden voor het opstellen van een richtlijn die didactisch houvast biedt aan docenten CKV in het voortgezet onderwijs van het havo en vwo	Universiteit van Amsterdam, Master Theaterwetenschap
Irene Maijer-Kruijssen	Onderzoek naar de non-verbale communicatie van mensen met dementie binnen de 'ontmoetingsgroep'. Een gecombineerde therapie van muziektherapie en geestelijke verzorging ter bevordering van de communicatie tussen mensen met dementie	Hogeschool Zuyd, Master of Arts Therapies
Marieke Mein	De rol van de docent 'beeldend' bij het versterken van de positie van zijn vakgebied in de school	Radboud Universiteit Nijmegen, Master Onderwijskunde
Simone de Milde	CKV en attitude. Onderzoek naar de invloed die het volgen van Culturele Kunstzinnige Vorming kan hebben op de attitude van leerlingen ten aanzien van kunst	Rijksuniversiteit Groningen, Master Kunsten Cultuur en Media

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Nicole Mooij	TALENT.ART.POLICY. Practice based research into the connection between cultural policy and contemporary art centres concerning talent development in the visual arts	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht/Open University London, Master of Arts in Arts Management
Ane Muguira Urtubi	The very beginning of violin learning. What do we need to play the violin? How can both the principles of the Alexander Technique and the exercises by Joyce Tan contribute to learning to play the violin? And how does it relate to my own convictions as a violin teacher?	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Master of Music (Art and Education)
Silke Nijkrake	Constructivistisch leren en participeren in De Werkplaats van het Centraal Museum	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Master Kunsteducatie
Georgios Papadakis	Fostering Innovative Capacity. How can cultural institutions that merge media, contemporary art and technology, cultivate creativity and the skills, competences and dispositions necessary for innovation in young learners	Erasmus Universiteit Rotterdam, Master Kunst- en cultuurwetenschappen
Annemarie van Prooijen	Orkest zonder dirigent? Een verkenning in het functioneren van orkesten zonder dirigent	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Master Klassiek viool
Veerle Quiryne	EXTRA MUROS. Het gebruik van sociaal-artistieke methodieken in musea met het oog op de participatie van kansengroepen	Vrije Universiteit Brussel, Master Culturele agogiek

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Nathalie Roos	Tussen Kunst en Antropologie. Kunsteducatie in een globaliserende wereld	Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, Master Kunsteducatie
Anne Sasbrink	Cultuurdeelname: altijd en voor iedereen waardevol? Onderzoek naar de invloed van culturele competenties op het realiseren van waarden via cultuurparticipatie	Rijksuniversiteit Groningen, Master Kunsten, Cultuur en Media
Suzanne Thijs	Cultuureducatie in protestantse scholen in Nederland. Een antropologische kijk op het keuzeproces met betrekking tot cultuureducatie dat protestantse scholen uit verschillende denominaties doorlopen	Radboud Universiteit Nijmegen, Master Religie en cultuur
Nele Van de Vijver	Kunsteducatie voorbij de creatieve imperatief? Het opentrekken van het internationale beleidsdiscours	Universiteit Gent, Master Wijsgerige Pedagogiek
Sofie Van Regenmortel	Een bomvolle parochiezaal? De publiekssamenstelling van het amateurtheater	Vrije Universiteit Brussel, Master Agogische Wetenschappen
Marieke Vandecasteele	'De bewaker van het kader?' Een ethische reflectie over waardigheid van de kunstenaar in het sociaal-artistieke veld	Universiteit Gent, Master Pedagogische Wetenschappen, studieoptie orthopedagogiek
Anne-Sofie Vanhaegt	De rol van de VRT in cultuurparticipatie bij kinderen. Case: Mijn Kunst is Top	Vrije Universiteit Brussel, Master Communicatiewetenschappen

Naam	Titel scriptie	Instelling en masteropleiding
Anne van Veen	The Adventures of Johnny Future. A Case Study of a Prison Art Project	Universiteit Utrecht, Master Kunstbeleid en -management
Daisy Vergeer	De katalyserende werking van feedforward tijdens een beeldend proces. Welke rol spelen vertrouwen en uitdaging in de katalyserende werking van feedforward op het beeldend leerproces van leerlingen in het voorgezet onderwijs?	ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Master Kunsteducatie
Anke van Vijfeijken	Staan we samen sterk? Een onderzoek naar de mogelijkheden van creatieve partnerschappen op het gebied van theatereducatie tussen middelbare scholen, toneelgezelschappen en theaters.	Universiteit van Amsterdam, Master Theaterwetenschap
Jelle de Vrijer	Theatereducatie en museumeducatie. Een vergelijking van doelstellingen, theorieën, praktische aanpak, organisatie en samenwerking met het onderwijs	Universiteit van Amsterdam, Master Theaterwetenschap
Martina de Witte	Muziek als Krachtpatser. Een verkennende studie naar het effect van actieve muziektherapie op emotieregulatie van forensische patiënten met een lichte verstandelijke beperking. Een interventie waarbij de werking van muziek op emotie en arousal centraal staat	Hogeschool Zuyd, Master of Arts Therapies

